

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Maria Nitare
010-224 15 27

maria.nitare@lansstyrelsen.se

Miljö- och energidepartementet
Via e-post
m.registrator@regeringskansliet.se
anna.josefsson@regeringskansliet.se

Yttrande över promemoria: Förslag till ändrade bestämmelser för vattenmiljö och vattenkraft (ert dnr M2017/01639/R)

Länsstyrelsen Skåne har anmodats att svara på remiss om rubricerad promemoria. Det är bra att det nu läggs författningsförslag på hur vattenkraftsverksamhet med gamla tillstånd ska hanteras i framöver. Men det är enligt Länsstyrelsen Skåne den tidigare vattenverksamhetsutredningens förslag på författningsändringar som i huvudsak bör genomföras.

Sammanfattning

- Många delar av promemorians förslag innebär stora förändringar i förhållande till dagens regelverk utan att konsekvenserna har blivit ordentligt genomlysta i promemorian.
- I vissa delar är det oklart vad som egentligen avses, eller är syftet, med de föreslagna förändringarna.
- Det är även otydligt vilka verksamhetsutövare och anläggningar som faktiskt kommer att omfattas av nationella planen respektive fonden.
- Hur förslagen i promemorian kan komma att påverka värdena i och vid vattendragen kommer vara avhängigt tillämpningen. Exempelvis är de kulturhistoriska konsekvenserna av förslagens genomförande svåra att överblicka i dagsläget.
- Ett exempel på bra förändring som fanns i vattenverksamhetsutredningen och som återfinns i promemorian är förslaget om möjligheten för regeringen att införa generella föreskrifter. Detta kan komma att underlätta för såväl verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.
- För övrigt innebär promemorians förslag att arbetsbördan för länsstyrelserna kommer att öka avsevärt.

Nedan följer några mer specifika synpunkter från Länsstyrelsen Skåne. Uppställningen följer i stort sett promemorians avsnitt 1 i den ordning författningsförslagen presenteras.

För att verkligen underlätta för vissa verksamhetsutövare och myndigheter lämnar Länsstyrelsen Skåne i slutet av yttrandet även förslag på ett par ytterligare förändringar i regelverket.

Förslag om ändringar i miljöbalken

Gränsvärdesnormer enligt 2 kap 7 § och 5 kap 3 §

I motiveringen står att icke försämrings kravet ska gälla som ett rättsligt bindande krav. vilket är bra. Men den lösning som valts i föreslagen författningstext både är svår läsbar och otydlig. Enligt 2 kap 7 § 2 st miljöbalken ska de krav ställas som behövs för att följa en miljökvalitets norm.

I det nya förslaget införs en regel om att en verksamhet inte får tillåtas som äventyrar möjligheterna att följa en miljökvalitetsnorm för vatten i 5 kap 3 § 2 och ett krav på att föreskriva bestämmelser och villkor som säkerställer att verksamheter inte riskerar att en försämring uppkommer i 5 kap 3 § 3 st. Det är oklart hur bestämmelserna i 2 kap 7 § 2 st och bestämmelserna i 5 kap 3 § 2 och 3 styckena samspelar. De reglerar delvis samma saker när det gäller miljökvalitetsnormerna för vatten och det är otydligt hur bestämmelserna i 5 kap förhåller sig till hänsynsreglerna i 2 kap. Konstruktionen är lagtekniskt komplicerad och väldigt svår läst. Termen "äventyrar" som används i 5 kap 3 § känns också ålderdomlig och otydlig.

Enligt förslaget ska kraven att följa en miljökvalitetsnorm i 2 kap 7 § gälla för samtliga normer som anges i 5 kap 2 § miljöbalken, inte bara gränsvärdesnormer. Det kan dock vara svårt att bedöma hur en målsättningsnorm (5 kap 2 § 2.) eller en indikativ norm (5 kap 2 § 3.) ska följas. Detta kan ge utrymme för olika tolkningar och är otydligt ur rättssäkerhetssynpunkt.

Nollalternativ enligt 6 kap. 35 §

Här föreslås ett nytt undantag som kommer att bli mycket svårtolkat i fråga om vattenverksamheter. Inledningsvis, hur ska den enskilda verksamhetsutövaren kunna veta om hen omfattas av undantaget eller ej? Det ges i författningskommentaren exempel på miljöfarlig verksamhet där *gränsen* för tillståndsplikt har ändrats och vissa verksamheter då har kommit att bli tillståndspliktiga. I de fallen är det enkelt att genom att exempelvis mäta produktionsvolymen eller kvadratmeter klargöra om verksamheten omfattas av undantaget eller ej. Men vilken turbindrift (med tillhörande utformning av kanaler och dämmen), är lagligen tillkommen om den inte har prövats tidigare? I fråga om äldre vattenverksamheter som har ändrats åtskilliga gånger för olika syften kommer det fortfarande att krävas en utredning för att klargöra om den har kommit till på lagligt sätt, och därför omfattas av undantaget. Detta måste avgöras av domstolen.

Nästa svårighet är det föreslagna nollalternativet i sig. Bara inom de områden länsstyrelsen har att bevaka finns minst tre olika sätt att se på vad som är lämpligt nollalternativ. 1) På många av platserna där det idag finns vattenkraftverk har det bedrivits vattenverksamhet i århundraden, ibland ändå tillbaka till medeltiden. Att veta hur platsen har sett ut så långt tillbaka är i de flesta fall i stort sett omöjligt. Nollalternativet har då riskerat att bli mycket godtyckligt. Från kulturhistorisk synpunkt är förslaget att nollalternativet ska beskriva de

rådande miljöförhållandena vid tidpunkten för tillståndsansökan och de effekter som ett avslag på ansökan skulle kunna komma att resultera i bra. 2) Ur vattenrättslig synvinkel blir det dock svårt eftersom exempelvis en pågående dämningverksamhet blir nollalternativ även om denna dämningverksamhet i sig är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Att som nollalternativ ha en tillståndspliktig verksamhet, där tillstånd saknas, blir en mycket besynnerlig ordning. 3) Det tredje synsättet grundar sig på vattenförvaltningen och åtgärdsprogrammen. Ofta är ovanstående dämningverksamheter problematiska för konnektiviteten, flödesenergin och morfologin och kan komma att påverka möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormerna, dvs god status i de flesta fall. En ansökan om tillstånd med moderna miljökrav behöver därför grunda sig på en framåtsyftande MKB. Då är det inte rimligt att en viss typ av vattenverksamhet ska tillåtas avgränsa sin MKB annorlunda än likartade verksamheter, och på ett sätt som avviker från referensförhållanden inom vattenförvaltningen.

Borttagande av båtnadskravet i befintliga 11 kap 6 §

Länsstyrelsen Skåne anser inte att det sker, eller att det ska ske, en dubbelreglering i materiellt hänseende. Hänsynsreglerna och båtnadskravet kompletterar varandra. Många planer på prövningar av de mest miljöstörande vattenverksamheterna utan samhällsnytta skrinläggs idag på ett tidigt stadium tack vare denna paragraf vilket sparar resurser hos såväl verksamhetsutövare, sakägare, myndigheter och domstolar. Trots detta anser Länsstyrelsen Skåne att 11:6 innebär en omotiverad skillnad mellan miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet och bör utmönstras, i enlighet med såväl vattenverksamhetsutredningen som den nu aktuella promemorian. Om prövning gentemot bestämmelserna i 2-4 kap MB mer än idag, och på ett mer ändamålsenligt sätt, kan få med bland annat ekosystemtjänster och grön och blå infrastruktur, kan kravet på samhällsnytta få genomslag för fler verksamheter som omfattas av miljöbalken.

Definition av vattenverksamhet för vattenkraftsel 11 kap 6 §

Paragrafen är ny och ger definitioner för en viss typ av vattenverksamhet. Här behövs förtydliganden kring vad som avses, då flera situationer inte omfattas av skrivningen. Är elproduktion igång täcks den av punkt 1. Är den inte igång är tanken att den ska täckas av punkt 2. I verkligheten finns det dock många anläggningar som inte anlades för elproduktion utan bara för vattenkraft. I många fall har vattenhjulen bytts ut till turbiner. Har elproduktionen upphört faller de således utanför både punkt 1 och 2, vilket inte kan förmodas vara meningen. För Länsstyrelsen Skåne, och sannolikt för andra tillsynsmyndigheter i södra Sverige är detta allvarligt och kan på sikt påverka möjligheterna att genomföra åtgärdsprogrammen för vatten. Det är även orättvist ur den enskilda verksamhetsutövarens synvinkel att det blir olika regler för snarlika verksamheter. Skadorna från dämningverksamheten är densamma och då måste samma regelverk för vattenverksamheten gälla. Påverkan i vattendraget kan bli densamma om den utvunna kraften används för att producera el som om den används för att driva exempelvis en kvarn.

Anmälan enligt 11 kap 9a § i avvaktan på prövning

Remissinstanserna har särskilt blivit ombedda att kommentera det föreslagna tillägget till denna §. Här riskerar väldigt grundläggande förhållningssätt till miljöbalken att sättas ur spel. Dessutom införs en omotiverad skillnad mellan vattenverksamhet och miljöfarlig verksamhet. Det finns inte beskrivet varför förslaget till ändring har lagts.

Är syftet med förslaget att det *endast* ska gälla för *sedan länge pågående* vattenverksamheter? Det skulle då exempelvis kunna avse dämningverksamhet vid gamla dämmen, som inte har samband med produktion av vattenkraftsel men som påverkar samma vattenförekomst och därför bör prövas i samma sammanhang. Men då borde inte bemyndigandet ha formulerats på föreslaget sätt.

Själva syftet med anmälningsinstrumentet är att verksamheter med *liten* miljöpåverkan ska slippa en omfattande prövning men tillsynsmyndigheten ska ändå ges möjlighet att reagera *innan* den påbörjas. Denna ordning gäller för såväl miljöfarlig verksamhet som vattenverksamhet. Det är alltså inte en prövningsfråga utan en grundläggande tillsynsfråga. Tillsynsmyndigheter är skyldiga att bedriva tillsyn enligt 26 kap MB. Förslaget bakbinder tillsynsmyndigheterna och det är ytterst otydligt i vilken utsträckning det kommer att gå att förelägga om förbud eller försiktighetsmått med stöd av 26:9 under tiden fram till att prövningen är klar och miljöförbättrande åtgärder har vidtagits.

Just nu är det pågående tillståndspliktig turbindrift som avses i första hand men det ska såsom Länsstyrelsen Skåne förstår det, senare kunna avse vilken vattenverksamhet som helst. Kommer det framöver vara tillåtet att exempelvis utföra stora, tillståndspliktiga invallningsprojekt eller utfyllnader i vattenområden bara genom att meddela tillsynsmyndigheten att "Vi planerar en tillståndsprövning, om ca 10-20 år". Det är givetvis helt absurt och att just vattenkraft, som en av få vattenverksamheter som hittills alltid ska anses ha betydande miljöpåverkan, nu är de första att ges den föreslagna hanteringen kan inte accepteras.

Tillsynsmyndigheterna är redan idag skyldig att göra avvägningar så att förelägganden inte blir mer ingripanden än vad som behövs i det enskilda fallet. Om exempelvis ett pågående tillståndspliktigt bevattningsuttag redan ligger i domstol för prövning, men prövningen drar ut på tiden, har tillsynsmyndighet handlingsutrymme att avstå från föreläggande om försiktighetsmått eller förbud, om det inte är motiverat i den aktuella situationen. Detta pragmatiska förhållningssätt tillämpas i stor utsträckning i samband med prövningar om vattenuttag i Skåne och det är ytterst ovanligt att någon har synpunkter på det. Det är ytterligare en anledning till det inte finns behov av det föreslagna tillägget till 11:9a.

Länsstyrelsen Skåne har förståelse för att de senaste årens vattenbrist i stora delar av landet har ökat behovet av snabba beslut i angelägna samhällsviktiga ärenden, främst dricksvattenförsörjningen. Men det finns ju redan idag möjlighet att söka tillstånd i efterhand enligt 11 kap 16 §. För akuta situationer är det bättre att denna paragraf

utvecklas och förtydligas än att den grundläggande rättsordningen om anmälninginstrumentet urholkas. Dessutom är det nedan nämnda förslaget om generella föreskrifter också till för att klara sådana akuta situationer. Inte heller detta kan vara anledning att genomföra den föreslagna ändringen.

Generella föreskrifter enligt 11 kap 9c §

Det är mycket bra att det införs en möjlighet att utfärda generella föreskrifter som bryter igenom rättskraften. Rätt utformade kommer detta att spara mycket resurser för såväl verksamhetsutövare och myndigheter.

Driva verksamheter vidare i avvaktan på prövning 11 kap 27 §

Tillståndspliktiga verksamheter för vattenkraftsel föreslås få bedrivas utan tillstånd till dess att en prövning är klar. Förslaget kommer innebära att små men tillståndspliktiga verksamhet utan samhällsnyttig reglerkraft kan fortsätta ha en stor negativ påverkan i flera decennier. De har stor påverkan på passerbarheten för fisk och andra djur och växter samt flödesenergi och morfologi. Det är inte förenligt med vattendirektivet att generellt låta dessa verksamheter fortsätta i väntan på prövning enligt en nationell plan. Avledning av vatten för turbindrift är, och har i princip alltid varit, tillståndspliktig verksamhet. En miljöfarlig verksamhet som redan från början var tillståndspliktig skulle aldrig få bedrivas i väntan på en prövning som ligger långt fram i tiden. Detsamma måste gälla för tillståndspliktiga vattenverksamheter. Samtidigt har Länsstyrelsen Skåne förståelse för att någon form av kompromiss behövs. En rimlig sådan är att dämningens verksamheten får fortgå i avvaktan på prövning enligt planen men turbinerna stängs av tills ett tillstånd finns på plats och miljöförbättrande åtgärder vidtagits.

Möjligheter till undantag 5 kap 3a§ och 19 kap 3a-b §§ överprövning av undantagen

I 19 kap 3a § anges att om en kommun meddelar undantag enligt 5 kap 3 a§ ska beslutet skickas till den Länsstyrelse som är vattenmyndighet. Länsstyrelsen ska sedan kunna överpröva kommunens beslut (3b§). Enligt gällande lagstiftning är det bara vattenmyndigheten som kan besluta om undantag. Det framgår inte i vilka situationer kommunerna ska besluta om undantag. Detta är en ny konstruktion i svensk lagstiftning som bör belysas närmare för att det ska vara möjligt att lämna synpunkter.

Sakkunnig enligt 22 kap 12a §

Här föreslås en ny ordning att införa en särskild, av regeringen utsedd, sakkunnig vid prövningar av vattenkraftsel. Länsstyrelsen Skåne avstyrker förslaget. Det finns visserligen en liknande ordning i fråga om markavvattningssakkunniga i samband med prövningar av dikessamfälligheter. Snarare vore det lämpligt att utmönstra dessa och få in deras viktiga kunskaper på vanlig konsultbasis i prövningarna. Markavvattningssakkunnigas specialismråde är att utföra speciella hydrauliska beräkningar och vara insatt i en del annat av civilrättslig karaktär inom ett begränsat kompetensområde. En sakkunnig vid vattenkraftsprövningar måste ha en betydligt bredare kompetens. Här behövs, utöver

kunskap om vattenrätt, kunskap om exempelvis vattenförvaltning, fiskbiologi, tekniska utformningar av fiskvägar, elproduktion i allmänhet och vattenkraftsel i synnerhet, Natura 2000 och andra skyddsformer samt de civilrättsliga delarna av prövningen. Ska en sakkunnig verkligen vara sakkunnig inom alla dessa områden blir det svårt att hitta kandidater. Särskilt i en tid när det kommer att bli väldigt många prövningar.

Förslaget innebär en omotiverad skillnad i förhållande till vad som gäller för andra komplexa verksamheter som ska prövas enligt miljöbalken. Det är givetvis sökanden, som enligt gällande miljö rätt, ska ansvara för att föreslå villkor. Deltagande myndigheter klarar av att vara statens garant för att prövningen tar hänsyn till helhetssynen enligt planen.

Om det behövs en sakkunnig inom något specifikt område i någon enskild prövning bör det givetvis även fortsättningsvis vara möjligt att domstolarna förordnar en sådan.

Inhämta yttrande 22 kap 13 §

I 22 kap 13§ anges att en miljödomstol ska inhämta yttrande från vattenmyndigheten i mål som avser en verksamhet eller åtgärd som påverkar vattenmiljön. Det finns inte något motsvarande krav på att Miljöprövningsdelegationen ska inhämta yttrande. Det är svårt att se någon anledning till att det ska skilja sig mellan prövningarna i detta avseende och Länsstyrelsen Skåne avstyrker förslaget.

Omprövning enligt 24 kap 5§

Om möjligheterna för en tillståndsmyndighet begränsas av att den inte får meddela villkor eller andra bestämmelser som innebär att verksamheten inte längre kan bedrivas eller att den avsevärt försvåras kommer det försvåra möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormerna. Små verksamheter som inte har någon samhällsnyttig reglerkraft kommer även vid lågt ställda villkor försvåras och få problem med att drivas vidare. I dessa fall måste tillståndsmyndigheterna utifrån punkt 2 kunna ställa de villkor och krav som behövs för kunna följa miljö kvalitetsnormerna trots att det kan komma att avsevärt försvåra verksamheten eller att verksamheten inte kommer kunna drivas vidare. Det blir också märkligt med skrivningen i denna paragraf (5) då det i 10 § framgår att tillståndsmyndigheten får besluta om bestämmelser och villkor som innebär att verksamheten försvåras om det behövs för att följa en miljö kvalitetsnorm eller någon annan bestämmelse som följer av Sveriges medlemskap i EU. Enligt denna paragraf får tillståndsmyndigheten även återkalla tillstånd och bestämma om utrivning om en återkallelse är nödvändig för att tillgodose ett sådant behov som avses i andra stycket, dvs för att följa en miljö kvalitets norm.

Ersättning för rättegångskostnader 25 kap 1-2 §§

Länsstyrelsen har generellt ingen erinran mot att vattenverksamheter på sikt anpassas till vad som gäller för miljöfarlig verksamhet i fråga om system för avgifter för prövning och tillsyn, exempelvis att inte svara för motparters kostnader i domstol. Men det nu liggande förslaget är ett orimligt hastverk som Länsstyrelsen Skåne avstyrker. Dels införs en

särskild ordning för en viss, mycket besynnerligt avgränsad, typ av vattenverksamhet. Dels redogörs inte för anpassningar till vad som gäller i fråga om miljöfarlig verksamhet i fråga om *årliga avgifter för prövning och tillsyn*. Det liggande förslaget innebär att Sveriges skattebetalare, istället för sökanden, stå för bland annat länsstyrelsernas kostnader i domstol just precis i mål om vattenkraftkraftproduktion. Länsstyrelsen Skåne kan omöjligt se att detta är en motiverad och rättvis skillnad för olika typer av verksamheter som i övrigt ska omfattas av samma miljöbalk. Sannolikt är inte anledningen till den föreslagna förändringen att medvetet minska länsstyrelsernas möjlighet att bevaka allmänna intressen i domstol just vid vattenkraftsprövningar. Men det kan bli konsekvensen, särskilt som det ofta är komplexa prövningar som innefattar flera helt olika kompetensområden som ska bevakas. På sidan 160 i promemorian framgår dessutom att länsstyrelserna utöver de allmänna intressen som bevakas idag, framöver även ska bevaka enskilda intressen av vikt. Redan idag finns inget som hindrar att länsstyrelsen såsom remissinstans i prövningar yttrar sig om vissa specifika enskilda intressen. Främst torde detta gälla när länsstyrelsen, i egenskap av tillsynsmyndighet, ser problem som kan komma att uppstå i den framtida tillsynen. Men detta är något helt annat än att ha som uppgift att föra talan om enskilda intressen i domstolen.

Förslag till förordning om ändring i förordningen om vattenverksamhet

Den nationella planen kommer att medge samordning och prövning av vattendrag i sin helhet vilket är bra ur såväl kulturhistorisk synpunkt som ur naturmiljösynpunkt. Det bör även vara positivt för verksamhetsutövarna. Det måste göras mycket tydligt vilka förutsättningar som krävs för att omfattas av planen.

Planen behöver ta hänsyn till Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram samt länsstyrelsernas redan pågående arbete med prioriteringar utifrån åtgärdsprogrammen. Det är också viktigt att den nationella planen snabbt kommer på plats för att Sverige ska kunna genomföra de åtgärder som krävs för att följa de åtaganden som gjorts inom vattendirektivet fram till 2027, dvs om endast 10 år. En tid för när planen senast ska vara på plats behöver skrivas in i förordningen.

Framtagandet av planen kommer att kräva ett nytt arbetssätt inom länsstyrelserna och mellan länsstyrelserna och andra myndigheter. Flera olika intressen ska redovisas och eventuellt vägas mot varandra. För att få en likartad hantering krävs vägledning i hur processen ska se ut och vilket underlag som ska redovisas. Detta kommer bli resurskrävande för länsstyrelserna. Riksantikvarieämbetet bör utifrån sitt ansvar som sektorsmyndighet ges en tydligare roll i processens framtagande.

Förslag till förordning om ändring i förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön

Klassificering av vatten

Hur riktlinjerna för utpekande av KMV är formulerade och tillämpas är av avgörande betydelse för möjligheten att värna kulturmiljöer i vattendrag som sedan århundraden förändrats av mänsklig verksamhet. Detta framgår även av Europeiska kommissionens uttalande avseende möjligheten att genom utpekande av KMV hantera balansen mellan vattenskydd och bevarande av kulturhistoriskt värdefulla miljöer (s. 107).

Idag är det i stort sett bara vattendrag där åtgärder skulle inverka negativt på pkt *d* och *f* (4 kap 3 § *Förslag till förordning om ändring i förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön*) som är utpekade som KMV. Av förslaget framgår tydligt att även övriga kriterier ska tillämpas, samt att negativ kulturmiljöpåverkan kan vara en sådan negativ påverkan som avses med skrivningen pkt *a*, "miljön i stort". För att kulturmiljövärden ska beaktas vid kommande utpekanden av KMV är det av mycket stor vikt att det i vägledningarna tydliggörs att kulturhistoriskt värdefulla miljöer faller inom ramen för det allmänna intresset och kan utgöra ett undantag. Givetvis gäller som tidigare att även övriga förutsättningar måste vara uppfyllda, alltså inte bara förändrad konnektivitet. Ska det pekas ut ett KMV ska exempelvis hydrologin vara så väsentligt förändrad av verksamheten att det inte går att återställa. Från kulturhistorisk synpunkt är det även av vikt att en nationell samsyn kring hur bedömning av KMV ska göras, där hänsyn tas till de regionalt skilda förutsättningar som finns. Vid framtagande av vägledningarna kring detta har Riksantikvarieämbetet, som sektorsmyndighet för kulturmiljövården, en viktig roll i att företräda kulturmiljöintresset. Vid utpekande av KMV är det en belastning för kommande processer att ett mer heltäckande kunskapsunderlag för nationellt och regionalt kulturhistoriskt värdefulla vatten saknas.

Avsnitt 10.8 sidan 134 En branschgemensam finansiering

Utifrån kulturmiljöperspektivet är det angeläget att en finansieringsmöjlighet för kostnader i anslutning till provningar och åtgärder vid mycket höga kulturmiljövärden kommer till stånd. Kulturvärden är ofta knutna till mindre vattenkraftverk, där elproduktionen i sig inte genererar stora vinster eller har någon högre grad av samhällsnytta avseende elproduktionen. Så som framgår av förslaget kommer även dessa mindre verksamheter kunna ansöka om medel ur fonden, vilket är av grundläggande betydelse ur kulturmiljösynpunkt. För de anläggningar som täcks av fonden blir inte ekonomin primärt ett hot mot dessa kulturmiljöer, utan istället hur stor vikt som kommer att läggas vid kulturmiljövärdet jämfört med andra värden i tillstånds- eller omprövningsprocessen.

Möjligheten att täcka kostnader för anpassning på grund av kulturhistoriska värden bör tydligt komma till uttryck. Fonden bör även omfatta kostnader för t ex utredning och schaktningsövervakning, som kan bli nödvändigt enligt Kulturmiljölagen om fornlämning berörs.

Parallellt med detta kan konstateras att endast en liten del av alla kulturhistoriskt värdefulla anläggningar i anslutning till vatten kommer att beröras av förslaget, och därmed omfattas av fondlösningen. Exempelvis bedöms endast ca 1500 av Sveriges omkring 11 000 dammar omfattas. Det oklart hur övriga anläggningar ska behandlas. Flera av dessa dammar med kopplade miljöer har mycket höga kulturmiljövärden. Ska ägarna själva stå för kostnaden vid tillstånd och miljöåtgärder är risken stor att höga kulturmiljövärden går förlorade.

Länsstyrelsen Skånes förslag på ytterligare förenklingar för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter

Det har helt förbigåtts i promemorian hur regelverket bör förenklas för de ägare av vattenanläggningar som vill göra vattenmiljöförbättrande åtgärder som är tillräckligt bra med hänsyn till kulturmiljöer och åtgärdsprogrammen för vatten, men utan att vara sådana totala utrivningar som regleras av 11 kap 19-20 §§. Enligt 19 § förordningen om vattenverksamhet kan endast vissa utrivningar anmälas. Den befintliga begränsningen här bör tas bort eftersom många vattenanläggningar, exempelvis mindre dämmen, aldrig har varit anmälda eller tillståndsprövade. Ska en sådan sänkas ner idag så att den dämmande funktionen upphör vid alla vattenföringar av betydelse, men övriga delar lämnas kvar av exempelvis kulturmiljöskäl, infinder sig en mycket märklig och kostsam prövningsordning. Det kan behövas tillstånd och lagligförklaring i domstol för det befintliga. Samtidigt söks tillstånd för ändring av det befintliga. Om det däremot är frågan om en *total* utrivning, där inte en sten lämnas kvar vattenområdet, är det ett enklare prövningsförfarande, som dessutom alltid ska godkännas (såvida ingen annan tar på sig ansvaret enligt 20 §). Givetvis kommer inte alla utrivningar där exempelvis kulturmiljöer i vattnet lämnas kvar kunna hanteras inom ett anmälningsförfarande, men möjligheten bör finnas för de situationer där det är lämpligt. Dessutom behövs ett tillägg till 26 kap 10 § miljöbalken så att den även omfattar anläggningar och verksamheter som aldrig har prövats.

Detta ärende har avgjorts av länsöverdirektör Ola Melin, beslutande, och vattenhandläggare Maria Nitare, föredragande. I handläggningen har även miljödirektör Annelie Johansson, enhetschef Kristian Wennberg, vattenhandläggare Karin Olsson, länsantikvarie Britta Roos samt ordförande i Miljöprövningsdelegationen Ann Westerdahl medverkat utan att delta i avgörandet.

Ola Melin

Maria Nitare

Denna handling har hanterats digitalt och saknar därför underskrift.